

som vil koste Statskassen mange Millioner. Og nu er der endelig her Forslag om Københavns Banegaard. Det er ligeledes et Forslag, som vil koste Staten mange Millioner. Nu er der endelig et Forslag fremme om at flytte Nyboder, det vil selvfølgelig ogsaa koste Statskassen mange Millioner. Naar man altsaa ser paa alt dette, og ser, at alt dette skal laves her i København, kan det ikke undgaas, at saa store Summer, som her kræves af Statskassen, maa absolut gøre os noget betænkelige, det kan ikke være anderledes. Som Følge deraf vilde der være meget vundet, om der ogsaa her kunde spares noget endnu. Dette skal jeg imidlertid ikke nu komme ind paa, det er, som sagt, store Summer, det drejer sig om, og vi have ofte her i Salen hørt fremsætte Udtalelser om, at nu skulde vi rigtig til at spare. Men naar vi se paa dette Forslag, maa vi indrømme, at det tyder ikke paa stor Sparsommelighed. Jeg skal her citere det gamle jydsk Mundheld, som egentlig er sandt, og aldrig bliver for gammelt. Det er dette, at det nytter ikke at spare paa Skillingen, naar man desuagtet lader Daleren rulle.

Men naar man vil se paa det Forslag, som foreligger her, tror jeg dog, at det maa indrømmes, at den Løsning, som her er foreslaaet, byder store og ret væsentlige Fordele i Forhold til tidligere Løsninger. Og desuden staar det saaledes for mig, at det slet ikke vil være umuligt, at der kunde foretages yderligere Besparelser i det foreliggende Lovforslag, maaske endog ret betydelige Besparelser, og jeg er lige ved at tro, at de kunne foretages, uden at det i nogen som helst Maade kommer til at genere Driften. ja, at det endda vilde kunne ske saaledes, at det endog vil blive en stor Fordel og en stor Behagelighed for det rejsende Publikum. Hvorledes jeg mener, at disse Besparelser kunde indvindes, skal jeg i det mindste i Øjeblikket ikke komme ind paa, maaske der vil blive Lejlighed til det senere. Jeg har endnu et lille Punkt, som jeg vil finde det rigtig at omtale, fordi det ogsaa vil komme til at vedrøre Forslaget og navnlig vil medføre en Udgift, som ikke er nævnt i Forslaget, det er nemlig Flytningen af Observatoriet. De Herrer vide jo nok, hvor dette Observatorium ligger, og naar der nu skal føres en firsportet Bane i en overbygget Tunnel lige forbi dette Observatorium, idet det jo er sandsynligt, at Boulevardlinien vil komme til at gaa i den

nordvestlige Side tæt op mod botanisk Have, saa er det klart, at naar man kører med Togene paa en saadan Linie, vil det forårsage Rystelser, og naar der er den mindste Rystelse, kunne Astronomerne jo ikke benytte deres Instrumenter. Jeg anser det derfor for aldeles givet, at skal der anlægges en saadan Linie paa Boulevarden, bliver det nødvendigt at flytte Observatoriet, og hvad denne Flytning vil koste, ved jeg altsaa ikke, da det ikke er nævnt i Lovforslaget, men vi vide jo alle sammen, at det er en lille Bygning, saa nogen meget stor Sum kan det jo ikke koste.

Til Slutning skal jeg sige, at i Øjeblikket ved man jo ikke, hvordan Tinget vil stille sig til det foreliggende Forslag eller i det hele til denne Sags Løsning, men saa meget tror jeg dog at kunne udtale, at denne Sags Løsning for en væsentlig Del vil være afhængig af, hvorledes Københavns Kommune vil stille sig til det foreliggende Spørgsmaal. Københavns Kommune er jo meget stærkt interesseret i dette Forslags Gennemførelse, og den maa derfor ogsaa være forberedt paa at bringe Ofre. Det maa man gøre i Anledning af saadanne Anlæg alle andre Steder i Landet, det maa man gøre selv ude paa Landet, selv naar vi blot skulle have en lille Holdeplads oprettet, maa vi ikke alene bringe Ofre, men ogsaa afgive fornødne Grunde, og Københavns Kommune maa ogsaa være forberedt paa dette, hvis der overhovedet skal komme en Løsning ud i Lighed med den her foreslaaede. Jeg taler selvfølgelig her kun paa mine egne Vegne, men det er i alt Fald min Tro. Jeg skal gerne tillade mig kort at antyde, hvad jeg vilde antage, at Tinget her i saa Henseende vilde kræve af Københavns Kommune. Jeg tror, at først vil det blive krævet, at den skal give Afkald paa den Forkøbsret, som den nu har til en Del af det nuværende Banegaardsterrain. Denne Forkøbsret er saa vidt mig bekendt ansat til en Værdi af $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Dernæst tror jeg, at det i det mindste var rimeligt, at der blev krævet, at Københavns Kommune maatte afgive de Arealer, som den sidder inde med, og som ere nødvendige til dette Anlægs Gennemførelse. Det samme maa selvfølgelig gælde for Frederiksberg. Endelig mener jeg, at dersom den Dag skulde komme, da den saakaldte Godslinie Hellerup—Frederiksberg—Vigerslev skulde benyttes til Personlinie og som Følge deraf skulde hæves, maatte København og Fre-